Влада - Радам!

# Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 155 (1655) ♦ Середа, 20 серпня 1997 року ♦ Ціна договірна

# АН-140 вийшов на злітну смугу. Випробувань

Вітчизняний стиль

Ще один важливий етап на шляху до першого польоту нового пасажирського літака Ан-140 подолали його творці — конструктори і спеціалісти Авіаційного науково-технічного комплексу (АНТК) імені Олега Антонова. Вони приступили до виконання так званої програми рулювання і пробігу на бетонній смузі.

Новий літак перевершить за швидкістю реактивний Як-40. Удвічі менше буде у нього витрат палива, ніж у Ан-24. Ан-140 не поступиться за рівнем комфортності магістральним літакам і стане серйозним конкурентом у своєму класі як країнах СНД, так і на світовому ринку.

Серійно його вироблятимуть у Харкові і Самарі. А перемога у представницькому конкурсі, оголошеному два роки тому урядом Ірану, підключає до серійної програми ще й завод в Ісфахані. Вихід перших Ан-140 на повітряні траси заплановано на початок 1999 року, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

## КРІЗЬ ТЕРНИ ДО ЗІРОК

День незалежності



Окрасою цьогорічного святкування Дня незалежності на Черкащині стане Міжнародний фестиваль сучасної української естрадної пісні «Крізь терни до зірок». Участь у ньому візьмуть молоді виконавці з усіх областей України та з-за кордону — Росії, США, Канади, Німеччини. Учасники барвистого мистецького дійства здійснять урочистий хід від Палацу культури "Дружба народів" до Свято-Троїцького храму, де буде відправлено святкову літургію «Молитва за Україну».

Майстри образотворчого мистецтва готують до свята оригінальний сюрприз: на Хрещатику (є така старовинна вулиця і в Черкасах) буде розгорнуто масштабну авангардну виставку «Ноїв ковчег», у якому кожен зможе «поплавати» і залишити свій «автограф». Шанувальники традиційного мистецтва візьмуть участь у фольклорно-етнографічному фестивалі "Джерела", що відбуватиметься на площах і майданчиках обласного центру.

Охочі матимуть змогу також добре побазарювати: у Черкасах відкрито виставку-ярмарок «Край Шевченка, серпень-97».

Однак найголовнішим подарунком до Дня незалежності будуть обжинки і щедрий урожай, на які, всупереч непогоді й тривалим дощам, чекають хлібороби Черкащини.

## Шляхом економічного партнерства, обминаючи політичні рифи

На 27 серпня заплановано робочий візит міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до Москви. За словами міністра, на зустрічі з керівником МЗС Росії Євгеном Примаковим обговорюватиметься широке коло питань співробітництва між двома державами, і насамперед —розвиток торгово-економічних відносин. Глава зовнішньополітичного відомства України звернув увагу на важливість прямого міжрегіонального співробітництва.

Лист на першу сторінку

## Агресивний синдром

*Передплатив рідною мовою «Голос України» на друге півріччя, ще й приз виграв у передплатній лотереї. Та радість від нього затьмарили бої з працівниками поштового відділення № 38.*

*Поставив індекс українського видання, мені ж виправили на російське. Пішов до поштарів, чемно прохаю: ми з дружиною хочемо читати нашу газету рідною мовою. Попросили зайти через кілька годин. Через тиждень різко заявили — ми вам повернемо гроші, але газету українською мовою не одержуватимете. Тож «Голос України» читаємо в перекладі.*

*До речі, з багатьма моїми знайомими, котрі ще відчувають на півострові потребу в рідному слові, вчинили так само. Доки нас русифікуватимуть, використовуючи всілякі нечемні методи?*

*З агресивним імперським синдромом стикаюся все життя. Невже не позбудемося цієї хвороби й у незалежній Україні?*

***Станіслав КОВАЛЕНКО,***
***пенсіонер.***

*Сімферополь.*

## Споживач — це звучить...



Цікаво, але факт: коли замість звичного «громадяни» чуєш «народонаселення», «контингент», «електорат», свідомість не протестує. Слова та й годі. Комусь, може, й не зовсім зрозумілі, та наче необразливі. Інша річ — «споживач». По суті слово правильне. Кожен з нас, щоб жити — їсть. А оскільки погано, але живе, то крім безпосередньо їжі споживає багато чого іншого. І все ж таки,

## Не звучить!

ємке це поняття, заяложене в ужитку і стійке в різних чиновницьких паперах, здається дещо образливим. Чи не тому, що геть зовсім витіснило первісне ЛЮДИНА?

(Закінчення на 6-й стор.).

Врожай-97

## У нас де жнива, там і втрати

Як повідомили у Міністерстві АПК, станом на 18 серпня в Україні скошено ранні зернові на 9,5 мільйона гектарів. Намолочено понад 25 мільйонів тонн хліба. Щоденно аграрники долають 300—330 тисяч гектарів. Найродючішою видалася нива на Одещині. Середня врожайність там — 33,2 центнера з гектара. У Хмельницькій області беруть по 32,6 центнера, Вінницькій та Тернопільській — по 31.

Загалом намолочено понад 25 мільйонів тонн збіжжя —на 5 мільйонів більше, ніж торік. Обжинки відсвяткували на Одещині та Херсонщині.

(Закінчення на 2-й стор.).

**P.S.**

❍ Сьогодні в Києві відкрився Другий всесвітній форум українців, присвячений перспективам розвитку взаємозв'язків з діаспорою та проблемам українських громад за кордоном.

❍ Кабінет міністрів України постановив провести взаєморозрахунки між бюджетними організаціями та підприємствами промисловості, зв'язку, транспорту, сільськогосподарського й будівельного комплексів.

❍ Серію поштових марок «Нагороди України», присвячену 6-й річниці незалежності, випустило об'єднання зв'язку «Укрпошта».

Депутат в окрузі

## Солдатські вдови звернулися по допомогу...

На території Луцького виборчого округу №65 проживають жінки — вдови Героїв Радянського Союзу і повних кавалерів орденів Слави. Оскільки в цьому виборчому окрузі не було обрано народного депутата України, то вони звернулися з проханням про зустріч до народного депутата України по Ківерцівському виборчому округу № 71 Ростислава Чапюка. Ростислав Степанович уважно вислухав поважних лучанок. У розмові йшлося про те, що пільги, якими мають користуватися жінки-вдови даної категорії щодо квартплати, придбання путівок на оздоровлення, не завжди вчасно надаються. З вини деяких чиновників на місцях трапляються затримки, факти неуважності і черствості під час розв'язання багатьох проблем, з якими звертаються вдови Героїв Радянського Союзу і повних кавалерів орденів Слави. А таких жінок у Луцьку — 8. І лише один живий Герой Радянського Союзу — Іван Олексійович Антипін. На зустрічі з народним депутатом була його дружина Тамара Павлівна, котра подякувала Ростиславу Чапюку за увагу, яку він виявив до виборців не свого виборчого округу. Ростислав Степанович пообіцяв, що прохання, висловлені жінками-вдовами, він постарається виконати.

**Богдан БЕРЕКЕТА.**

Врожай-97

## У нас де жнива, там і втрати

**(Початок на 1-й стор.).**

Втім, незважаючи на такі сповнені оптимізму відомості, в подальшому на ниві очікуються втрати. За словами міністра агропромислового комплексу Юрія Карасика, якщо на початку косовиці сільгоспвиробник у середньому збирав по 29,3 центнера збіжжя з гектара, нині — лише 26,8. Та й прогнози не скрізь справдилися. У Криму напередодні збирального сезону планували взяти 1,5 мільйона тонн зернових. Теперішній ужинок цих культур ледь перевищує 1 мільйон. А сподіватися, що лани, де ще стоїть пшениця та ячмінь, обдарують півмільйонним урожаєм, не доводиться. Помітного недобору слід очікувати і в ряді інших областей.

**Валерій ДРУЖЕНКО.**



Завершилося збирання ранніх зернових у Чемеровецькому районі Хмельницької області. Ужинок можна вважати непоганим. Кожен гектар обдаровував тут 53 центнерами збіжжя. У районі вже розрахувалися з держзамовленням.

**На знімку: голова райдержадміністрації Анатолій Барчук і перший заступник голови облдержадміністрації Віктор Шумеляк (справа).**

**Фото Михайла ВАСИЛАШКА.**

## А відбувають за всіх атомники

Міненерго підтверджує той факт, що липневий показник виробництва електроенергії на АЕС вищий від минулорічного на 13,9%, тоді як у цілому підприємства галузі працювали гірше. І тенденція зростання не намічається.

Від'єднання боржників ентузіазму не додають, бо борги так і залишаються непогашеними. Надходження грошей від споживачів за банківськими рахунками становить за сім місяців лише 823,1 млн. грн., або 15,4% від товарного відпускання. А борг вимірюється мільярдами гривень. По суті, немає розрахунків за пірвічне користування енергією. Через це самі електростанції сидять на голодному пайку, підраховуючи кожну тонну вугілля і мазуту. Про запаси на зиму й мови поки що немає. В міністерстві терміново переукладають договори з 4,2 тисячі енергоємних підприємств-споживачів, складають загальні графіки погашення боргів до кінця поточного року. Отож, 154 тис. підприємств і організацій самим вирішувати: чи буде в них узимку тепло й світло.

**Олеся МЕНЖУЛІНА.**

*ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*

## Про інформацію Кабінету Міністрів України про ситуацію в сільському господарстві та невідкладні заходи щодо державної підтримки агропромислового комплексу

Верховна Рада України постановляє:

1. Інформацію Кабінету Міністрів України про ситуацію в сільському господарстві та невідкладні заходи щодо державної підтримки агропромислового комплексу взяти до відома.

2. Відмітити, що Кабінетом Міністрів України не повною мірою на практиці реалізуються вимоги чинного законодавства щодо зупинення спаду сільськогосподарського виробництва в частині фінансово-кредитного та ресурсного забезпечення, цінового паритету, що зумовило стійку тенденцію поглиблення кризових явищ в галузі і поставило країну в реальну продовольчу залежність від іноземних імпортерів.

Не сприяє стабілізації агропромислового виробництва затримка урядом розробки і внесення на розгляд Верховної Ради України законопроектів з актуальних питань розвитку цієї галузі.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

для закінчення проведення робіт по збиранню врожаю цього року та забезпечення створення необхідної бази під урожай наступного року затвердити відповідні обсяги матеріально-технічних ресурсів, які виділяються сільському господарству та переробній промисловості на зазначені цілі. Вишукати можливості і провести фінансування заходів агропромислового комплексу у відповідності з прийнятим бюджетом на 1997 рік з урахуванням специфіки галузі;

терміново подати фінансову допомогу із резервного фонду Кабінету Міністрів України господарствам, що постраждали від стихійного лиха, а також пролонгувати до 1 вересня 1998 року розрахунки за отримані аванси та вирішити питання надання позики цим господарствам насінням зернових культур для посіву під урожай 1998 року строком на 1 рік;

відмінити положення розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 серпня 1997 року №.443-р в частині визначення обсягів зарахування зерна різної якості в рахунок виконання держзамовлення, виходячи з вартісної його оцінки і застосування відповідних коефіцієнтів;

до внесення на розгляд восьмої сесії проекту Закону України про Державний бюджет на 1998 рік подати Верховній Раді України пропозиції для врахування їх в зазначеному законопроекті щодо зменшення податкового тиску на сільськогосподарських товаровиробників та про суттєве поліпшення забезпечення їх кредитними ресурсами;

до 1 січня 1998 року розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти Концепції аграрної політики України та Національної програми з питань розвитку агропромислового виробництва.

4. Кабінету Міністрів України про стан виконання цієї Постанови проінформувати Верховну Раду України в листопаді 1997 року.

**Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.**

м. Київ, 15 серпня 1997 року.

*ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*

## Про стан підготовки паливно-енергетичного комплексу до роботи в осінньо-зимовий період

Верховна Рада України відзначає, що паливно-енергетичний комплекс незадовільно підготовлений до роботи в осінньо-зимовий період.

Зменшується видобуток вугілля, нафти, газу і, як наслідок, не накопичуються у необхідних розмірах запаси палива на складах теплових електростанцій, зменшуються обсяги ремонтних робіт застарілого фізично зношеного обладнання.

Внаслідок низькорентабельної роботи паливно-енергетичного комплексу і зростання заборгованості споживачів за енергоносії до критичних розмірів зросла кредиторська заборгованість підприємств, виникла гостра соціальна напруженість у трудових колективах.

Через відсутність фінансування практично припинилось виконання галузевих науково-технічних програм.

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати недостатньою роботу Кабінету міністрів України, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади з підготовки паливно-енергетичного комплексу до роботи в осінньо-зимовий період.

2. Запропонувати Кабінету Міністрів України:

внести на розгляд Верховної Ради України відповідні законопроекти щодо поліпшення економічного становища паливно-енергетичного комплексу;

розробити та запровадити дійовий механізм щодо реалізації Закону України «Про енергозбереження» та Національної енергетичної програми України до 2010 року, передбачивши у проекті Державного бюджету України на 1998 рік необхідне фінансування;

розглянути пропозиції Міністерства енергетики України, Міністерства вугільної промисловості України щодо запровадження гарантованого придбання і оплати за вугілля, електро- і теплоенергію, які споживаються бюджетними організаціями і установами;

до вирішення питання про погашення заборгованості підприємств, установ та організацій за вугілля і електроенергію за рахунок коштів на їх банківських рахунках щомісячно проводити міжгалузеві заліки заборгованості, в тому числі для підприємств агропромислового комплексу.

3. Комітетам Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку та з питань ядерної політики та ядерної безпеки прискорити підготовку до розгляду у третьому читанні проекту Закону України про електроенергетику, а також разом з Кабінетом міністрів України — подання на розгляд Верховної Ради України проекту Гірничого закону України та проектів законів про нафту і газ, про транзит газу, нафти і нафтопродуктів, про особливості приватизації майна підприємств паливно-енергетичного комплексу.

**Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ**

м. Київ, 15 серпня 1997 року.

## Заява міжрегіонального об'єднання українських парламентаріїв «Європейський вибір» 15 серпня 1997 р.

Міжрегіональне об'єднання парламентаріїв «Європейський вибір», яке об'єднує понад сто народних депутатів України — представників дев'яти депутатських груп і фракцій, звертається до партійних лідерів, патріотичної громадськості із закликом покласти край політичним спекуляціям довкола проведення в територіальних водах України наприкінці серпня нинішнього року військово-морських навчань «Сі Бриз» за участю країн—членів Північноатлантичного альянсу.

Розв'язана партіями лівої орієнтації істерична антиНАТОвська кампанія, що зводилася останнім часом, за браком аргументів, до нагнітання напруженості в Криму з переддень навчань, виявила прикметну закономірність: випади деяких наших політичних лідерів супроти «Сі Бризу» дивовижно співпадають з аналогічними акціями російських мілітарних кіл. Зрозуміло, що нашому північному сусідові не до вподоби втрата військово-політичного впливу на Україну. Але якому ж тоді народові, чиїм інтересам служать наші доморощені підспівувачі російським яструбам холодної війни?

Як свідчать соціологічні опитування, український народ дедалі прихильніше сприймає факт розширення і трансформації Північноатлантичного альянсу, вбачаючи в цих процесах запоруку міжнародної безпеки та стабільності в Європі. Противники цього і організатори всіляких безплідних політичних кампаній на кшталт обструкції навчань «Сі Бриз» чомусь не люблять говорити людям, що партнерські стосунки України з НАТО унеможливили б участь українців у кривавих військових конфліктах останніх років, захистили б нас від затятих територіальних претензій та поклали б край нагнітанню напруженості в Криму, де проблему поділу Чорноморського флоту з-поза меж України безцеремонно зводили до неприхованого тиску та шантажу. Військові стандарти НАТО — це професійні та дієздатні збройні сили, що мають мало спільного з нашим напівголодним та необлаштованим військом, ураженим «дідівщиною» і корумпованістю командного складу. Зрештою, чого варті страхополошні розмови про участь у кількаденних навчаннях військових кораблів інших держав, коли досі наша країна є безсилою внормувати статус чужих військових баз на своїй землі? Автори заяв і звернень проти навчання «Сі Бриз» усе це безсоромно замовчують...

Так само замовчують вони і гуманітарний характер чорноморських навчань, під час яких українські військові підрозділи за чужий кошт діставнуть змогу чомусь навчитися та перевірити свою дієздатність у спільних миротворчих операціях. Противитися цьому —означає відгороджувати себе від цивілізованого світу. І посилання при цьому на інтереси держави є цинічними та абсурдними.

**Володимир ГОЛОВКО,**
**Володимир ЄМЕЛЬЯНОВ,**
**Віталій ШЕВЧЕНКО,**
**координатори об'єднання.**

## Спілка вітчизняних товаровиробників

... Щоб від спонтанного задуму до організаційного втілення минуло якихось три тижні — таке не часто зустрічається навіть у наш динамічно-авантюрний час.

Про що йдеться? Про Спілку вітчизняних товаровиробників, створену на громадських засадах. Установча нарада з цього приводу відбулася у місті Олександрія Кіровоградської області. Місце проведення обрано не випадково: саме тут, у цехах науково-виробничого об'єднання «Етал», створені комбайн «Лан» та його «молодший брат» — комбайн «Фермер». За своїми технічними характеристиками, підтвердженими попередніми випробуваннями на хлібній ниві, комбайн «Лан» стоїть на рівні кращих світових зразків.

Незважаючи на це, творці принципово нової техніки не зустріли розуміння й сприяння з боку певних урядових структур, бо останнім часом послідовно проводиться курс на оснащення нашого сільського господарства імпортною технікою, згубні наслідки якого сільськогосподарські виробники, а відтак і держава, відчувають уже сьогодні.

З метою сприяти припиненню розвалу вітчизняного АПК і відродженню втрачуваної слави потужної агропромислової світової держави група патріотично налаштованих керівників з виробництва сільськогосподарської техніки разом з народним депутатом Василем Степенком висунула ідею створення громадської спілки, яка об'єднувала б вітчизняних товаровиробників у їх змаганнях в інтересах держави.

Учасники наради прийняли постанову про запровадження громадської організації — «Спілка вітчизняних товаровиробників». Ухвалено статут Спілки. Ним визначено, що «основною метою діяльності СВТ є захист та представництво інтересів вітчизняних товаровиробників, сприяння розвитку продуктивних сил України, формування конкурентного середовища, становлення в Україні ефективних ринкових відносин, забезпечення свободи підприємництва».

Статутом визначено, що членство у Спілці може бути індивідуальне або колективне. До того ж індивідуальними членами СВП можуть бути також іноземні громадяни, які поділяють ідеї Спілки, підтримують її матеріально та особистою участю в діяльності.

Головою Правління обрано народного депутата України Василя Степенка.

**Іван ДМИТРЕНКО.**

# Борис КЛИМЧУК: «Коли мені хтось з підлеглих скаржиться, що важко, то я пропоную: пиши заяву...»

*ПРОБЛЕМ у голови облдержадміністрації багато. Почалися жнива, а дощі, як найнялися, — кожен день поля поливають. Унаслідок страшної стихії, що пронеслася над Волинню, повністю знищено понад 14 тисяч гектарів сільськогосподарських угідь. Збитки — 18 мільйонів гривень. Не дає спокою будівництво другого мосту й адміністративного корпусу на міжнародному переході «Ягодин — Дорогуськ» на кордоні з Польщею. Черги там такі, що люди дві—три доби чекають. Потрібен ремонт музею-садиби Лесі Українки в Колодяжному. Де взяти кошти? В Ратнівському районі виявлено великі запаси міді. А хто візьметься за їх розробку? Тим паче, що екологи б'ють на сполох: розробка цього родовища може пагубно вплинути на водний баланс Шацьких озер. Треба все перевірити, зважити, з'ясувати...*

**Хто є хто**



**Із досьє «ГУ»:**

Борис Петрович КЛИМЧУК народився 1951 року в селі Волошки Ковельського району на Волині. Після закінчення географічного факультету Харківського державного університету працював у школі, потім — заступником голови Ковельського міськвиконкому. З червня 1992 року — голова Волинської обласної ради.

У 1994 році на виборах більшістю голосів волинян знову обрали його головою обласної ради. Указом Президента України Б. Климчук призначений головою Волинської обласної держадміністрації.

Закінчив Українську юридичну академію. Одружений. Має дві доньки, онука. Любить поезію, захоплюється історією, відпочиває, зазвичай, за кермом автомобіля. Хобі — праця на батьківському городі. Чого найбільше боїться? Щоб не змусили поголити бороду. Найбільша мрія — повести онука перший раз у перший клас...

Ми розмовляли з Борисом Петровичем і про інше. Якось уже так повелося, що з першою особою області здебільшого ведуть мову про глобальні проблеми, про щось особливе... А чому, власне, саме так? Ось і поцікавилися:

**— Борисе Петровичу, а не хочеться вам розпочати життя заново, з чистого аркуша?**

— Ні. Це страшно, коли людина може перекреслити свої минулі дні й роки — усе, що нею зроблено. І добре, і погане, але то все моє.

## Ліричний відступ про щастя

**— Ви належите до щасливих людей?**

— Мабуть, так.

**— Тоді скажіть: а що для вас є щастям?**

— Я часто навідуюся до своїх батьків в село Волю Любитівську Ковельського району. Коли в рідній хаті приляжу відпочити, то біля мене сідають тато й мама. І починаємо розповідати про все, що діється в селі, в районі, в області. Я дізнаюся про всі світові новини. Під колискову їхньої мови — засинаю. Коли прокидаюся, відчуваю запах чабрецю та м'яти. Входить мама. Зупиняється біля мене і каже: «Ти спав, синку, як дитина...» Оце і є щастя.

**— З якої родини походите? Де ваше коріння?**

— Я пам'ятаю ще свою прабабусю, дідусів і бабусь. Дідусь Архип був міцним господарем, мав понад сорок гектарів землі, свій власний ліс. У нас збереглося фото 1937 року, коли дідусева сім'я живує. Усі — в білих сорочках. Перший день жнив — це завжди в селі свято. На Волині і тепер така традиція збереглася. Запам'ятав і те, що в нашій сім'ї ніхто з дорослих не підвищував голосу на дітей.

## Буває, хоч вовком вий

**— Але перенесімось у наші дні. В облдержадміністрації йде нарада, вас роздратували... Чи стукаєте кулаком: «Звільнити»?**

— Ніколи. Не забувайте, що я майже сімнадцять років працював учителем. У педагога є золоте правило: не можна лаяти весь клас. А якщо хтось конкретно винен, то з ним і конкретна розмова має відбутись. Але без стукання кулаком по столу. Коли мені хтось з підлеглих скаржиться, що важко, то я пропоную: пиши заяву...

**— А вам буває важко?**

— Буває.

**— Не виникає бажання кинути оту клопітку роботу, піти з посади, зайнятися чимось спокійнішим? Життя таке коротке...**

— Трапляється. Інколи, хоч вовком вий... Кажу це не тому, що, мовляв, такий добрий, переймаюся всіма проблемами... Допомогти усім неможливо. Та є почуття обов'язку. Мене люди обирали, мені довірили певну ділянку роботи... І це тримає. Запалиш цигарку, вип'єш чашечку кави — і за роботу.

**— Яка найпекучіша проблема в сьогоднішньому житті Волині?**

— Дефіцит бюджету, проблема неплатежів... Живемо в борг. Нинішній рік я би назвав роком втрачених можливостей. Лише через скорочення обсягів промислового виробництва та перевезень вантажів і пасажирів не надійшло майже 27 мільйонів гривень податків на додану вартість і на прибуток та акцизного збору. Як наслідок, бюджет області втратив понад 17 мільйонів гривень. Рівень його дотаційності становитиме 59,4 відсотка, або зросте майже вдвічі проти торішнього. А тут іще стихійне лихо пронеслося над Волинню. Пошкоджено значну кількість житла та господарських об'єктів. Важкий рік...

**— А чим можете похвалитися?**

— Волинь має багаторічний досвід добросусідських зв'язків з прикордонними воєводствами Республіки Польща. У рамках створеного транскордонного об'єднання «Єврорегіон «Буг» співробітничаємо з сусідами у сферах територіального планування, розвитку комунікацій, транспорту та зв'язку, освіти, охорони здоров'я, культури, спорту, охорони довкілля. Ми переконалися: єврорегіон — одна з ефективних форм міжнародного співробітництва. Уже пущено в дію першу чергу комплексу міжнародного пункту пропуску «Ягодин — Дорогуськ», відкрито рух пасажирських поїздів міжнародного сполучення, функціонує новий автоперехід «Устилуг — Зосін». Плануємо створити спеціальну економічну зону «Інтерпорт-Ковель». Нині наша область — своєрідне вікно в Європу на північному заході України. Це значною мірою і визначає пріоритети нашої роботи.

**— Ви задоволені зовнішньоекономічною діяльністю в області? Якщо взяти статистичні дані, то на Волині зареєстровано 186 спільних підприємств, серед них 46 — з участю іноземного капіталу. Та часто буває так, що цифри — це одне, а реальність — геть інше.**

— На жаль, таке трапляється. Інвестор хоче мати справу з власником. А у нас тут — не все гаразд. Хоч, як для Волині, то не так і погано. Тільки за шість місяців цього року сім волинських підприємств одержали іноземні інвестиції майже на 7 мільйонів доларів США. До одинадцяти, що повністю належать іноземним інвесторам, надійшло 7,6 мільйона доларів США. Із них у підприємство «Боніта», де освоєно випуск макаронних виробів за новітньою технологією, вкладено понад 6 мільйонів доларів швейцарською фірмою.

## Кожна людина має свої гріхи

**— Борисе Петровичу, позаду робочий день, ви залишилися наодинці з собою. Про що думаєте?**

— Якщо це нормальний робочий день, то хочу якнайшвидше потрапити додому. Отаке моє бажання.

**— А якщо не нормальний?**

— Даруйте, але не скажу.

**— Можна поцікавитись: якщо маєте гріхи, то які?**

— Як і в кожної людини, гріхи є і в мене. Гадаю, що у керівника їх завжди вистачає. Мені, приміром, доводиться відмовляти людині в тій чи іншій просьбі. Можна вважати, що це гріх. Якщо чесно, то про гріх починаєш думати тоді, коли тебе про нього питають, як ви оце робите тепер... Бо все бігом та бігом — ніколи й оглянутися та подумати, де саме ти оступився, що погане зробив.

## Втратити посаду — це не трагедія

**— Що для вас у житті найцінніше?**

— Цінностей чимало: здоров'я рідних, власні успіхи, добре слово від людей... Прийдеш додому — тобі усміхнулася дружина, онук простягує ручки... Та це ж такі цінності, які нічим не можна визначити.

**— Що найбільше боїтеся втратити?**

— Сім'ю.

**— А посаду?**

— Сьогодні втратити посаду — це не трагедія. Розумна і здорова людина — завжди дасть собі раду.

**— Коротко: яку власну рису характеру цінуєте, а якої хочете позбутися?**

— Я доволі контактна людина. Погано те, що частогусто беру на себе розв'язання різних дріб'язкових проблем, що з успіхом можуть зробити інші люди.

**— А що хотіли б вирішити в області найближчим часом?**

— Не секрет, що з тваринництвом у нас справи дуже і дуже кепські. Скорочується поголів'я, падає виробництво м'яса і молока... Голова болить, коли аналізую зведення. Хочу, щоб ця важлива галузь працювала стабільно. А шлях до стабільності — це розмноження волинської м'ясної породи великої рогатої худоби, виведеної у Ковельському районі за роки незалежності України. Хочеться, щоб у кожному господарстві області була м'ясна порода, щоб м'ясо і молоко, які ми виробляємо, були прибутковими, навіть за наших цін.

**— Послухаєш розмови різних людей — усі знають, як країні вийти з економічної кризи, як поліпшити наше життя. А ви знаєте, як це зробити?**

— Рецепта такого у мене немає. Проте є власний погляд на конкретні проблеми. Можна з ним погоджуватись чи ні — це вже інша річ. У мене відповідь одна: треба працювати. Але я відразу ж хочу себе, як голову облдержадміністрації, запитати: чи зробив усе, щоб створити людям нормальні умови для праці? За великим рахунком — не все.

## Заздрю молодим прагматикам

**— Ви часто сумніваєтеся в тому, що робите?**

— Як часто, не знаю. Однак кожна нормальна людина має аналізувати власні вчинки, піддавати їх сумніву. Я не вірю тим, а особливо керівникам, хто на будь-яку проблему має готові відповіді. Мені імпонують нинішні молоді люди, в яких є свій підхід до вирішення багатьох сьогоднішніх проблем. Це й не дивно: новий час — нові люди.

**— Люди старшого віку зазвичай лають молодь: це не так, то не так... Ось коли ми були молодими...**

— Наша молодь така, яка є. І це нормально. Кажуть: «Чим погані помилки молодості?» — «Тим, що їх не можна повторити в старості». Молодих не треба лаяти, їм треба заздрити. Я заздрю їхньому здоровому прагматизму. Вони незакомплексовані, вільні, розкуті...

**— Чи бувають у вас непорозуміння з власними дітьми?**

— Так, бувають. Але все швидко налагоджується. Може, тому, що в нашій родині велика спільність фахових інтересів: три юристи, два педагоги.

## Нащепи свою дичку

**— А до порад батьків прислухаєтеся?**

— Прислухаюся. Та ось батьки мої стали вельми «неслухняними». Їм уже за вісімдесят. А господарство велике: корова, поросята, гектар поля, великий садок...

**— За більшовицькими мірками, ваші батьки — «куркулі».**

— То правда. Однак я їх розумію, їм так подобається жити. Проте, аби все це господарство утримувати, треба мати здоров'я. Звичайно, допомагаємо...

**— Ходять легенди, що ви дуже любите садити дерева.**

— Так. Торік у батьківському садку посадив 20 молоденьких яблуньок, груш та слив. У дитинстві я з татом ходив до лісу, де щепив дички. Тепер роблю це кожного року. Бачиш, як росте посаджене тобою дерево, радієш, що корисне робиш у житті, може, залишиш по собі добрий слід на землі...

**Розмову вели**

**Богдан БЕРЕКЕТА,**
**Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.**

Волинська область.

Пам'ять

## Їх було п'ятеро — з одного району

Пам'ятник воїнам, які загинули на афганській війні, відкрито у райцентрі Літині на Вінниччині.

П'ятеро юнаків із сіл району склали голови на чужій землі за примарні амбіції керівництва колишнього Союзу. На мітингу з нагоди відкриття пам'ятника земляки полеглих говорили про жорстоку безглуздість будь-якої війни, а надто такої, якою вона була в Афганістані. Пам'ять про своїх вічно юних синів літинці бережуть у назвах вулиць, шкіл.

Учасники мітингу висловили щире співчуття батькам полеглих воїнів, вручили їм грошову й матеріальну допомогу, повідомляє ДІНАУ—Укрінформ.

# Співпраця як запорука успіху

Візити

Міністерство з надзвичайних ситуацій України з офіційним візитом відвідала делегація Національної гвардії штатів Каліфорнія та Канзасу (США). У її складі військовики, третина має найвищі генеральські звання.

Міністр В. Кальченко, який зустрівся з американцями, наголосив на потребі системної співпраці між МНС України та спорідненою за рятувальницькими функціями Національною гвардією США.



Американські колеги довідалися про те, як у нас реагують на надзвичайні події, ознайомилися зі структурою ЦО. Гості відвідали Кризовий центр міністерства, ознайомилися з роботою Центральних курсів цивільної оборони, промислової та екологічної безпеки, проглянули відеострічки про ліквідацію наслідків грунтового зсуву у Дніпропетровську, стихійного лиха в результаті циклону і злив на Волині.

**Микола МІРОШНИЧЕНКО (ДІНАУ-Укрінформ).**

**На знімку: під час відвідання київської бригади цивільної оборони МНС.**

**Фото Анатолія ЛИСЕНКА (ДІНАУ-Укрінформ).**

Кримінал

## Сюрпризу не вийшло

Три автоцистерни з 70,6 тисячі літрів спирту, призначеного для приватного підприємства «Сюрприз», що нібито знаходиться в місті Сунжен в Інгушетії, затримано в зоні контролю Кіровоградської митниці. Спирт одержали на Маловисківському спиртзаводі за нарядом концерну «Укрспирт» і за дорученням, виданим на ім'я харків'янина П. Однак перевіркою встановлено, що «Сюрпризу» із вказаними реквізитами в Інгушетії не існує, а паспорт, виданий на ім'я П., ще з серпня 1994 року значиться втраченим. За однією з версій, спирт мав реалізовуватися на території України, від чого держава недоотримала б 500 тисяч гривень податку.

**Микола ВОЛОК.**

Кіровоград.

## Майже як в Чикаго

5 тисяч гривень і 350 доларів США викрали невідомі злочинці, пограбувавши Євпаторійське відділення банку «Кримкредит». При цьому вони вбили охоронця —сержанта міліції Валерія Прищепу. Його тіло з п'ятьма ножовими пораненнями і слідами задушення було знайдено вранці працівниками банку. Востаннє 27-річний міліціонер зв'язувався з черговим управлінням внутрішніх справ о 3.30 ночі. Злочинці також зняли з убитого кобуру з пістолетом і наручниками. Міліція веде пошук бандитів.

**Володимир ПРИТУЛА.**

Сімферополь.

# Честь — вища за життя?

Трагедія

***Нещодавно по частинах та з'єднаннях Прикарпатського військового округу прокотилася жахлива звістка — 25 липня о 10 годині 20 хвилин покінчив життя самогубством командир Славутської механізованої бригади полковник Юрій Карпенко.***

Що ж зумовило до такої категоричної дії? На це запитання, певне, так і не знайдеться однозначної відповіді, оскільки посмертної записки офіцер не залишив. Принаймні, такої думки військовий прокурор Шепетівського гарнізону майор Олександр Сургучов.

Я спробував з'ясувати, що ж передувало трагічній події. На початку літа у частину, де був командиром Карпенко, приїхав міністр оборони Кузьмук, який родом з Славутчини. До цього візиту всі готувалися старанно — від солдата до командира. Міністр залишився задоволений станом військової служби, вів тривалу розмову віч-на-віч з командиром про проблеми армії та шляхи її вдосконалення. І Карпенко був з міністром цілком відвертим у своїх оцінках та судженнях.

Така щирість не випадкова. Це випливало з його характеру. Карпенко був високопідготовленим офіцером, відмінно закінчив академію, відзначався високою порядністю і водночас принциповістю в оцінках певних вчинків. На цьому внутрішньому підгрунті Юрій Федорович підніс у найвищий ранг життя поняття офіцерської честі. Був чесним сам і вимагав чесності від інших. Саме тому він з болем у серці переживав проблеми в управлінні військами, корупцію у структурах управління, байдуже ставлення влади до армії тощо. Про це і говорив, як засвідчують учасники вже розширеної зустрічі, командир з міністром.

Після перебування на Славутчині міністр на нарадах гостро критикував генералів і водночас ставив їм у приклад Карпенка. Це, звісно, не сподобалося окружникам, мовляв, бач, розумник знайшовся. Відтак на голову командира почали сипатися перевірка за перевіркою. Зрозуміло, за нинішніх умов недоліки для подальшого цькування, можна знайти всюди. Знаходились якісь упущення в роботі й у Славуті. Але, як запевнив прокурор гарнізону, на час нашої розмови у нього не було фактів, щоб Карпенко переступив закон.

За всієї вимогливості Юрій Федорович був ще й людиною емоційною й вразливою. Однак мотивувати самогубство сімейними негараздами теж не можна — на час трагедії дружина з дітьми перебувала на відпочинку за межами краю. Отже, емоційно сприйнявши упередженість армійських чиновників, а перевірки як образу власної честі, Юрій Федорович не знайшов чеснішого виходу — і власноручно виніс собі вирок. Він до останньої секунди все робив належно — перевірив несення караульної служби, провів відповідний запис у журналі, випроводив своїм наказом з приміщення військовослужбовців — аби на них не падала підозра. І тільки тоді взяв пістолет і підніс до голови.

Це точка зору на подію керівників структур влади, депутатів, офіцерів, з ким доводилося розмовляти. Яка ж реальніша версія самогубства, покаже розслідування. Кримінальну справу за цим фактом веде Шепетівська військова прокуратура, яка територіально обслуговує і Славутський військовий гарнізон.

**Михайло ВАСИЛАШКО.**

Прикарпатський військовий округ.

Кадри

## Більше фахівців — різних і молодих

Перший випуск офіцерів-юристів відбувся у Донецькому інституті МВС України. Набрані чотири роки тому з числа цивільної молоді, колишні випускники середніх шкіл здобули спеціальності з правознавства, експертно-криміналістичної, правоохоронної діяльності.

Серед чотирьохсот молодих спеціалістів — 280 донеччан. Вони залишаться працювати у промисловому регіоні, решта ж повернеться в рідні місця. Між іншим, лави захисників правопорядку поповнять також 42 дівчини, повідомляє ДІНАУ—Укрінформ.

Кордон

## Проти контрабандиста — всією громадою

Перший етап великомасштабної операції «Кордон-97» завершився на україно-молдовському прикордонні. Завдяки спільним зусиллям прикордонників Молдови та України затримано 546 порушників і відвернуто 259 спроб перевезення контрабандних товарів, оцінених у 1,6 млн. гривень. Більша частина контрабанди —підакцизні товари — підлягала ввезенню на територію України.

Операцію «Канал» з виявлення каналів транспортування наркотиків було здійснено разом з прикордонниками Білорусі на спільній ділянці кордону.

На південно-західному напрямі найгарячішими залишаються україно-польська, україно-словацька і україно-угорська ділянки кордону, що їх штурмують громадяни Південно-Східної Азії та Африки. У зв'язку з цим Держкомкордон прийняв рішення продовжити операцію «Мігрант» із залученням оперативного резерву, повідомляє «Інтерфакс-Україна».



## Хроніка. Факти. Події

● *Москва*

### Сім богатирів на третьому міжнародному

Третій міжнародний авіаційно-космічний салон «МАКС-97» відкрито в підмосковному Жуковському. У ньому беруть участь 328 авіакосмічних фірм із 24 країн світу, зокрема визнані світові авторитети — фірми «Боїнг», «Пратт-Уїтні», «Роккуел», «Ролс Ройс», «Аероспасьяль». Вперше буде представлено відразу сім типів літаків, створених свого часу конструкторами Авіаційного науково-технічного комплексу імені Олега Антонова в Києві. Найцікавішим серед них має стати новий транспортний літак короткого зльоту й посадки Ан-70.

● *Тбілісі*

### Слідом за Примаковим

Постійний представник США в ООН Білл Річардсон побував у столиці Грузії з одноденним робочим візитом. Гостя приймали президент республіки Едуард Шеварднадзе, міністр закордонних справ Іраклій Менагарішвілі. Головна мета візиту — обговорення питань, пов'язаних із врегулюванням абхазького конфлікту, та вивчення діяльності місії військових спостерігачів ООН у цій зоні.

● *Душанбе*

### Початок кінця?

Операцію урядових сил з розгрому озброєних прибічників полковника Махмуда Худойбердиєва практично завершено. Як повідомив заступник міністра оборони Таджикистану Абудулло Хабібов, заколотники, затиснуті з флангів підрозділами Міністерства оборони та президентської гвардії, практично без опору залишили свої останні позиції в Шаартузькому районі. Частина з них просочилася на територію сусіднього Узбекистану, інші розсіялися в різних напрямках. Є відомості, які потребують перевірки, що сам Махмуд Худойбердиєв з найближчими своїми прибічниками кинув позиції і пішов на північний захід.

● *Вашингтон*

### Підстав для турбот немає

США не мають свідчень того, що Китай допомагає пакистанській ядерній програмі. Про це йдеться в черговій доповіді Агентства з контролю над озброєннями та роззброєнням, який було направлено до конгресу США. «Згідно з інформацією, що у нас є на даний момент, немає підстав для висновку про те, що Китай діяв урозріз зі своїми зобов'язаннями», — процитував витяг із доповіді представник держдепартаменту Джеймс Рубін.

● *Пхеньян*

### Від мирного атома більше користі

Організація сприяння розвиткові енергетики Кореї приступає до спорудження в КНДР двох легководних ядерних реакторів. Японія, разом зі США та Південною Кореєю, входить до ради директорів цього міжнародного консорціуму, створеного 1995 року в рамках домовленості між Вашингтоном та Пхеньяном про заморожування північнокорейської програми в її попередній формі. Будівельні роботи почнуться на площі 550 гектарів у містечку Кумхо поблизу міста Сінпхо на північному сході КНДР.

**За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.**

## Коментар

# Підготовка до матчу-реваншу

***ПІДСУМКИ спільної п'ятирічної діяльності Співдружності Незалежних Держав доволі оптимістично обговорювалися в березні на саміті у Москві. Учасники засідання дійшли спільного висновку: Співдружність була покликана часом і вона відбулася. Що далі? Сказати важко. Ясно одне — розширення СНД на Захід не відбудеться. У крайньому разі найближчим часом. А наступна зустріч лідерів країн—учасниць СНД 20 листопада в Кишиневі.***

Про це повідомив прес-секретар Президента Росії Сергій Ястржембський. За його словами, Борис Єльцин зустрівся недавно з секретарем Виконавчого комітету СНД Іваном Коротченею і вони прийняли остаточне рішення щодо проведення саміту.

За порівняно короткий час уже сталося багато подій, що прямо чи опосередковано можуть вплинути на подальшу долю пострадянської структури. По-перше, створено Союз між Росією та Білоруссю — дивне новоутворення, яке робить з СНД матрьошку. По-друге, відбулося масове розширення європейських структур на всіх фронтах за рахунок країн соцтабору. По-третє, не без допомоги особистого контакту на осінньому саміті Київ нарешті відвідав Борис Єльцин. В Україні також були з візитами кілька президентів країн—членів Співдружності. Отож після літньої відпустки, проаналізувавши зміни в ситуації з огляду на нові політичні тенденції, країни СНД та Україна як асоційований член Співдружності з новими силами спробують розв'язати проблеми того, що розвалилося, але ще не роз'єдналося. Гадаю, Москва докладе максимум зусиль для згуртування лав, щоб показати НАТО кулак, а не мляві долоні. Для Росії це шанс узяти реванш після Мадридського саміту. І перший крок до цього — маленька перемога Євгена Примакова на грузино-абхазькій землі.

На своїй зустрічі Борис Єльцин та Іван Коротченя обговорили лише приблизний порядок денний саміту й вирішили за час, що залишився, його посилити, зробити більш конкретним і зорієнтувати на ключові проблеми всіх країн СНГ.

Цікаво, що Іван Коротченя запропонував відзначити в рамках СНГ 40-у річницю від дня першого запуску штучного супутника Землі. Це може бути приводом для серйозної розмови про стан космонавтики, більше того — провести зустріч на рівні глав урядів 4 вересня в Байконурі. Проблема для обговорення, безумовно, важлива, але дещо комічно сприймається сьогодні стара радянська звичка: до кожного політичного форуму «притягати» ще й круглу дату.

Україна поки що не висловила жодних особливих побажань з приводу очікуваного саміту. Але зі свого боку СНГ робить спроби активніше залучити Київ до розв'язання спільних проблем пострадянських республік. Цьому має сприяти й недавнє призначення заступником секретаря СНГ українського дипломата Станіслава Лазебника.

**Яна СТАДІЛЬНА.**

## Паралелі

# Ізраїль: навчання змалку і до...

***НАШІ співвітчизники, які від'їжджають на постійне місце проживання до Ізраїлю, зазначають деяку відмінність тамтешньої системи дошкільної та шкільної освіти від української. Як же навчаються діти репатріантів на Святій Землі і чим їхня система здобуття знань відрізняється від нашої?***

За єврейською традицією, освіта — найбільша цінність людини. Крім того, вона вважається ключем до майбутнього держави. Учням прагнуть дати високий рівень знань, наголошуючи на наукових та технологічних навичках. Витрати уряду на освіту в Ізраїлі — чи не найбільші у світі.

Система навчання в цій країні має два основні напрями: розвиток творчих здібностей дитини та залучення її до духовних цінностей єврейського народу.

Законами передбачено, що всі діти віком від 5 до 16 років обов'язково отримують безплатну освіту. Учні 11—12 класів, тобто юнаки й дівчата від 16 до 18 років, також мають право на безплатне навчання, але воно не обов'язкове.

Виховання дітей починається з найранішого віку. До трьох років малюки відвідують ясла, які здебільшого платні й належать приватним організаціям. У 3-4 роки маленькі ізраїльтяни ходять до дитячого садочка, де вже отримують перші знання. Плата в таких закладах встановлюється залежно від прибутків батьків.

З 5 до 6 років діти відвідують навчальні заклади, які належать державі або місцевій владі. Заняття там безплатні, хоч іноді беруть гроші за додаткові уроки. Діти вчаться читати, рахувати, розвивають свої пізнавальні та творчі здібності, спілкуються з однолітками.

В Ізраїлі є школи трьох ступенів: початкова (1—6 класи), середня (7—9 класи) та гімназія (10—12 класи). Близько 9 відсотків усіх підлітків від 13 до 18 років навчаються в школах-інтернатах.

Є чотири типи шкіл: державні, де вчиться більшість дітей; державні релігійні, де йде глибоке вивчення іудаїзму та єврейських традицій; арабські і друзькі, де навчання ведеться арабською мовою і приділяється увага історії арабів та друзів; і нарешті приватні заклади, засновані релігійними общинами або міжнародними організаціями.



Більшість уроків у школах присвячено вивченню академічних дисциплін. Із третього класу починають вивчати додаткові предмети. Рік від року Міністерство освіти Ізраїлю пропонує учням спеціальні теми для поглибленого вивчення. Наприклад, такі, як «демократичні цінності», «мирний процес на Близькому Сході», «промисловість Ізраїлю», «народне господарство» та інші.

Фінансують шкільні заклади Міністерство освіти і органи місцевої влади. Перше відповідає за шкільну програму та рівень навчання, допомагає з будівництвом шкільних споруд. Але основний тягар з придбання обладнання, ремонту шкіл лягає на плечі місцевої влади.

Держава фінансує близько 72 відсотків витрат на освіту, решту сплачує місцева влада або інші джерела.

В деяких середніх школах впроваджено спеціальні програми з професійної орієнтації. Технологічні школи дають професійну підготовку на трьох рівнях. Третій рівень — це набуття практичних навичок, після другого учні одержують професійний диплом, а після першого (найвищого) вони отримують дозвіл продовжувати навчання у вузі.

Є в Ізраїлі і сільськогосподарські школи-інтернати, де крім основних предметів вивчають агрономічні дисципліни.

Система освіти тут передбачає програми як для навчання обдарованих дітей, так і для дітей фізично або розумово відсталих. Обдаровані діти, які становлять близько 3 відсотків усіх школярів, навчаються за складнішими програмами у спеціальних школах або відвідують додаткові заняття у звичайних. Фізично або розумово відсталі діти навчаються в звичайних школах, де їх збирають в спеціальні класи. Такі діти віком від 3 до 21 року звільнені від плати за навчання.

Згідно із законом про середню освіту, ізраїльтяни, що не мають середньої освіти, протягом 3—4 років зобов'язані відвідувати вечірню школу, де отримують спеціальність. Вони опановують різні професії від перукаря до комп'ютерного графіка.

Така розгалужена система освіти сприяє вихованню відповідальних громадян суспільства, де співіснують люди різного етнічного походження, культур та політичних переконань. Ця система ґрунтується на єврейських цінностях, на любові до своєї землі та принципах свободи і терпимості.

**Підготовлено прес-службою Посольства Ізраїлю в Україні.**

## Дослівно

# Країна слонів стане «тигром»?

***ОГЛЯД преси радіо «Дойче велле» було присвячено ставленню європейських країн до нинішньої Індії.***

Австрійська газета «Зальцбургер нахріхтен» пише: «Індія мріє наздогнати в економіці так званих «тигрів» — країни Південно-Східної Азії, що швидко розвиваються. Однак такий стрибок зробити дуже важко. Поки половина громадян Індії не вміють ані читати, ані писати, країна не може стати державою світового значення».

Але французька «Монд» не погоджується: «Нинішня Індія — це не тільки країна слонів, заклиначів змій, махараджів та іншої екзотики. На перший план тепер висуваються її успіхи в галузі інформатики та освоєння космосу. Індія зуміла змінити уявлення про себе в очах світової громадськості».

## Побачимося!



# Перша леді мчить на допомогу жінкам

***ДРУЖИНА президента Сполучених Штатів Хіллрі Клінтон планує свою поїздку до держав СНД, зокрема й до України.***

Цієї осені, швидше за все, в середині листопада, вона відвідає Казахстан, Узбекистан та Киргизію. По дорозі туди перша леді Америки зробить короткі зупинки в Україні та Росії. Щоправда, точних домовленостей із урядами країн СНД Хіллрі Клінтон поки не має.

Однак, за словами представника адміністрації американського президента, високоповажна пані не хоче починати знайомство з Україною та Росією з їхніх столиць. І, схоже, ані в Києві, ані в Москві її не побачать: Хіллрі ознайомиться із життям в провінції.

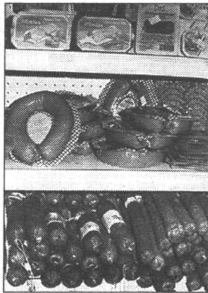
Під час свого візиту дружина президента США приділить основну увагу проблемам захисту прав людини, зокрема жінок та дітей. До речі, Хіллрі Клінтон саме тому хоче відвідати Казахстан, Узбекистан та Киргизію, що останнім часом Вашингтон різко критикував обмеження прав «слабкої статі» в республіках Центральної Азії. Певно, у нас із цим усе в порядку: не дарма ж захисниця жінок із Америки затримається в Україні лише на короткий час, щоб оглянути місцеві пам'ятки.

# Споживач — це звучить... Не звучить!

(Початок на 1-й стор).

Є держслужба, покликана цей «перекіс» виправити, а в ідеалі — усунути зовсім. Це — Комітет у справах захисту прав споживача. Згідно з президентським указом до його функцій належить: перевірка на підприємствах усіх форм власності якості продукції, правил торгівлі; проведення радіологічного, інших видів контролю продуктів; експертиза проектів нормативних актів, що стосуються прав споживачів; участь у підготовці міжнародних договорів. Комітет має право заборонити недобросовісну рекламу, відвантаження та реалізацію продукції, що не відповідає вимогам якості, а також —стягувати штрафи.

Проте, думається, поки кожен з нас не усвідомить своїх просто людських прав і прав ближнього, зусилля будь-яких комітетів будуть марні...



# Перш, ніж ковтати, треба згадати

*СТАН виробництва продовольчих товарів підприємствами харчової і переробної промисловості та забезпечення ними населення залишається нестабільним. За даними, наприклад, Київського міського управління статистики з початку року зафіксовано падіння до 8,3 відсотка. Значно менше, ніж минулого року, підприємствами столиці виготовлено борошна, хліба, м'яса, ковбасних виробів, маргарину, продукції з незбираного молока. Але в той же час спостерігається виплеканий в наших мріях товарний достаток. У магазинах є все, але чи можна це все вживати?*



В очах миготить від яскравих етикеток, вакуумних упаковок, гарних коробочок та коробищ. Заходячи до магазину, обіймаючи поглядом прилавки, ненароком порівнюємо наш товар з іноземним і в душі прокидається уражене почуття патріотизму. Чому до дизайнерів звертаються тільки «фірмачі», чому дрімають керівники державних підприємств? Скільки вже точилося розмов навколо оформлення товарів харчової групи! Та віз і нині там...

Хоча треба надати належне оформленню, наприклад, олії «Олейна», маргарину «Десертний»: гарний дизайн, задовільні смакові якості, не гірше «Rama» (польської підробки) або «Finea» (а-ля Фінляндія). На жаль, приклади поодинокі.

А чи замислювалися, шановні споживачі, купуючи до святкового столу ковбасу, чому її якість вам гарантують протягом 6 місяців, а то і більше? Або чому від свіжого йогурту у вашої малечі алергія? Якими консервантами оброблена «довгограюча» продукція, завдяки яким речовинам зберігають корисні властивості ці продукти? Дати відповідь не в змозі навіть і лабораторія, бо на повноцінний фізико-хімічний аналіз немає реактива, та й часу, щоб перевірити вал іноземної продукції.

Радіє око, дивлячись на продукцію приватних міні-пекарень: запашний, пухкий хліб. Але мало кому відомо, що розпушувачі, покращувачі, які застосовують при його випіканні, накопичуються в організмі, і як вони себе проявлять з часом, дієтологи сказати теж не можуть.

Але спробуємо це спрогнозувати, спираючись на дані перевірок. У першому кварталі фахівцями Управління в справах захисту прав споживачів по Києву було відібрано 9 зразків продукції міні-пекарень, у двох випадках встановлено відхилення від норм, передбачуваних нормативними документами.

При перевірці нормативно-технологічної документації міні-пекарень, які використовують біодобавки, встановлено 3 порушення вимог наказу МОЗ (від 20.10.96 № 190) «Про проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи щодо розробки, виробництва і застосування продукції, яка може негативно впливати на здоров'я людей». Так, в одному СП Подільського району встановлена недовага в багеті «Екстра», з'ясувалося, що без документів про відповідність медико-біологічним висновкам використовувалися сухі дріжджі «Унипан» імпортного виробництва, пшеничні висівки—без маркування.

В іншій міні-пекарні без належного дозволу вдвічі підвищена доза покращувача «Магі Мікс», який навіть не супроводжувався документами про якість. У міні-пекарні, що при універсамі № 26, виявлено порушення вимог нормативної документації за органолептичними показниками (наявність стороннього запаху) в хлібові «Роменському».

Продукцію цієї міні-пекарні взято під особливий контроль, бо в плетінках з маком та батонах «Дорожних», які тут випускаються, було виявлено завищений вміст пестициду.

Тож економія на лабораторних дослідженнях в приватних підприємствах вочевидь відбивається на нашому здоров'ї.

Звичайно, не слід огульно лаяти продукцію всіх іноземних виробників. Багато залежить і від тих, хто реалізує її нам, від забезпечення належних умов зберігання. Споживач повинен знати, що сосиски у вакуумній упаковці не завдадуть шкоди тільки в тому разі, якщо зберігались при температурі не нижче — 18 градусів, та не піддавались розмороженню.

Таким чином, радимо тим, хто підійшов до прилавка, зробити вибір на користь вітчизняної продукції— тих хлібобулочних виробів, якість яких гарантує завод-виготівник. Тут уже будете впевнені, що все виготовлялось із додержанням технології, піддавалося аналізу, починаючи з борошна на млині, витримане за вагою. М'ясокомбінат — виробник ковбаси — гарантує, що худоба не тубінфікована, м'ясо не містить свинцю (це свідчить про те, що тварини не випасалися поблизу магістралей).

Не секрет, що відбраковані туші відразу скуповуються приватними підприємцями за готівку зі значною знижкою, щоб потім вони повернулися на ринок у вигляді напівфабрикатів або готових виробів. А коштує така продукція значно вище, ніж м'ясокомбінатівська.

У гонитві за закордонним ми забуваємо рекомендації наших вчених щодо більшої корисності плодів тих рослин, тої тваринної їжі, звідки пішли твої корені. Мікроелементи, що містяться у продуктах саме рідної місцевості, забезпечать так зване збалансоване харчування.

З давніх-давен відомо також, що до кращих французьких ресторанів від нас експортували жаб'ячі лапки, копчені м'ясні вироби та морозиво. До речі, про морозиво... Купуючи дитяті, рідше собі— бо дорого, імпортне морозиво в «апетитній» упаковці, придивіться на термін придатності та пригадайте, може, десь щось ви про це вже читали?

**Ірина ВОЛОДЬКО.**

# Сервіс — той самий, ненав'язливий

***ОДНЕ з болючих питань сфери послуг те, що, беручись за створення своєї фірми, підприємці часто-густо бувають не обізнані взагалі зі своїми обов'язками щодо замовників, а тому не дуже піклуються про додержання законодавства, у тому числі стосовно захисту прав споживачів.***

І, як приклад, — декілька діб після відкриття пральні або перукарні поріг цього підприємства переступають фахівці Управління у справах захисту споживачів.

Після перевірки скарги про зіпсовану білизну у власній пральні «Доріс-Т» (Київ) було встановлено, що приватна підприємниця порушила «Правила побутового обслуговування населення» (від 16.05.94 р. № 313) та ще й «Інструкцію щодо оформлення окремих видів замовлень» (від 30.05.94 р. № 10). Прання білизни провадилося за дуже високої температури, внаслідок чого кольорова білизна втратила свій вигляд, а біла, що її прали разом із кольоровою, стала блакитною.

Крім того, у приміщенні пральні відсутня необхідна інформація для споживачів, використовуються неперевірені ваги. У квитанціях не зазначено ступінь зношеності прийнятих речей, можливий прояв прихованих дефектів.

Отже, і в нашому випадку замовника не було попереджено про можливе виникнення дефектів (зміну кольору) після прання. **Тому згідно з законом замовник мав право вимагати відшкодування збитків, завданих неякісною послугою.** Фірма змушена була компенсувати збитки в розмірі 50 грн. (вартість нового комплекту плюс вартість послуг). А керівник ще й повинна сплатити адмінштраф у розмірі чотирьох неоподатковуваних мінімумів.

Ось ще один з яскравих прикладів сучасного обслуговування. До Управління у справах захисту споживачів Києва звернулася група туристів. Вони були обурені порушенням фірмою «ДТL» туристичної програми та недотриманням обов'язків щодо екскурсантів, які мали здійснити 16-денний тур: Братислава — Відень —Флоренція — Рим — Неаполь — Чезенатико — Венеція. Вартість путівок була сплачена вчасно кожним із від'їжджаючих.

Під час поїздки з'ясувалося, що візи в жодну з транзитних країн не було відкрито. Термін перебування за кордоном зменшився на 3 дні, з яких 9 днів — пішло на дорогу. Замість запланованих 9 днів група перебувала в Італії тільки 4 дні.

З метою приховування валюти під час проходження митниці керівник групи роздала екскурсантам власні гроші на суму 10 тис. доларів. Дорогою деякі туристи «губилися»: у Флоренції — один, у Римі — два, у Пізі керівниця взагалі кинула групу напризволяще. А в готелі на одному ліжку спали по двоє...

Екскурсанти цілком справедливо зажадали компенсації за зіпсований відпочинок.

Під час перевірки за вказаною в заяві адресою фірми «ДТL» не виявлено, як і за юридичною адресою, що її надав Держкомтуризм. Більше того, на той час, коли замовлялась екскурсія, фірму вже було позбавлено ліцензії.

**Отже, тим, хто бажає виїхати за кордон, радимо перевіряти у турфірм, до яких ви звертаєтеся, ліцензії та свідоцтва про реєстрацію.** Останнім часом за фактами перевірок до відповідальності притягнуто 28 осіб, які працюють у тих чи інших підприємствах з надання побутових послуг. До бюджету від економічних санкцій має надійти близько 2500 грн., від адміністративних штрафів — близько 2000 гривень.

**Володимир НЕВІДОМИЙ.**

# Не робіть з нас «зайців»

***ДО УПРАВЛІННЯ у справах захисту прав споживачів надійшла заява від громадянки М. щодо оплати проїзду в автобусах.***

Останнім часом на маршрутах функціонують і державні, і комерційні автобуси, експреси, таксобуси, тож у громадян виникають цілковито обгрунтовані запитання: як платити, за що і чи платити взагалі, якщо людина, наприклад, має пільги...

Згідно з постановою Кабінету міністрів автотранспортні підприємства мають змогу самостійно встановлювати вартість перевезень автомобільним транспортом.

А чи мають дозвіл кондуктори стягувати плату з пільговиків, не видаючи при цьому квитків, як це було зафіксовано на автобусному маршруті експреса метро «Петрівка» — речовий ринок «Троєщина»? Салоном ходив кондуктор із жменею гривень, не обтяжуючи себе видачею квитків. Для нього та, котру вважають «бабусею» у звичайному автобусі, бачиться досить молодою «женщиной», але комплімент цей їй коштуватиме 50 копійок.

Ті, хто їдуть стоячи у так званому таксі та ще й затиснені як оселедці у бочці, теж мусять платити 50 коп., а водій не вирушає в дорогу, доки останній пасажир не звисатиме з підніжки.

**Отже, нагадаємо:** кондукторам, водіям та іншим працівникам, що обслуговують таксобуси, ця інформація, може, також стане у нагоді. Згідно з Постановою Кабміну України від 18.02.97 р. № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» маршрутними таксомоторними **перевезеннями вважаються перевезення мікроавтобусами та автобусами з обов'язковим наданням місць для сидіння.**

**Ветерани війни та особи, прирівнені до них, інваліди всіх груп інвалідності, учасники ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС I категорії та діти, яким встановлено інвалідність, пов'язану з Чорнобильською катастрофою, а також діти до 7 років у супроводі дорослих мають пільги на безкоштовний проїзд.**

Не завадило б розмістити у салонах автомобілів, які працюють у режимі «таксі» та «експрес», інформацію з цього приводу. І «бабуся» почувала б себе зручніше, і кондуктор не нервував би даремно, і перевіряючим не було б за що накладати штраф.

Підкажемо пасажирам, що **практика стягування додаткових 20 коп. в автобусах-експресах з тих, хто має проїзний квиток, або посадове посвідчення, є незаконною.** Не за «правилами» грають з нами транспортники, «забуваючи» оприлюднити інформацію щодо права на безкоштовний проїзд всіх категорій громадян, яким воно надано чинним законодавством згідно з листом Київського міського територіального виробничого об'єднання автомобільного транспорту № 10-04-239, виданого у квітні 1997 року.

**Ірина ХОМРАЧ.**

# ІНФОРМАЦІЯ

## про шостий випуск акцій акціонерного комерційного банку «Інтербанк»

### А. Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «Інтербанк» (АКБ «Інтербанк») є кредитно-фінансовою установою і входить до єдиної банківської системи України.

Місце розташування: м. Київ, вул. Індустріальна, 27.

АКБ «Інтербанк» заснований за рішенням загальних зборів засновників (протокол № 1 від 9 березня 1992 р.) як акціонерне товариство закритого типу, зареєстрований у Національному банку України 23 березня 1992 р. за номером 93. АКБ «Інтербанк» 25 грудня 1992 р. реорганізовано в акціонерне товариство відкритого типу.

На час прийняття рішення про емісію АКБ «Інтербанк» має сповна сплачений статутний фонд у розмірі 3,6 млн. грн.

Найвищим органом управління банку є загальні збори акціонерів. Для нагляду та контролю за роботою правління створено спостережну раду банку. Виконавчий орган банку — правління банку, здійснює керівництво поточною діяльністю банку і несе відповідальність за її результати.

Голова правління: Бойко Г. Д., освіта вища, кваліфікація — ділове адміністрування, виробничий стаж — 31 рік.

Перший заступник голови правління: Назарчук В. І., освіта вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 25 років.

Головний бухгалтер : Лечехліб Р. В., освіта вища, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 9 років.

## Баланси АКБ «Інтербанк»

### станом на 01.01.1997 р. та 01.07.1997р.

| АКТИВ | СУМИ (грн.) на 01.01.1997 року | на 01.07.1997 року |
|---|---|---|
| 1. Каса і коррахунок в НБУ | 3,547,715.07 | 3,231,629.36 |
| 2. Коррахунки в інших банках | 2,536,577.24 | 1,102,595.07 |
| 3. Кредити, видані банком, усього | 2,968,726.42 | 5,013,231.18 |
| 4. Цінні папери, паї, акції, придбані банком | 4,552,576.05 | 5,534,322.43 |
| 5. Основні засоби | 1,334,767.04 | 1,352,406.46 |
| 6. Інші активи, всього | 3,078,759.07 | 910,415.71 |
| 7. Збитки | 0.00 | 0.00 |
| **УСЬОГО АКТИВ:** | 18,019,120.89 | 17,144,600.20 |
| **ПАСИВ** | **СУМИ** (грн.) на 01.01.1997 року | на 01.07.1997 року |
| 1. Статутний фонд | 2,525,400.00 | 2,784,400.00 |
| 2. Інші фонди банку і кошти | 2,540,793.72 | 2,631,227.33 |
| 3. Коррахунки інших банків | 505,274.78 | 555,133.95 |
| 4. Розрахункові й поточні рахунки клієнтів | 7,112,473.45 | 6,576,503.25 |
| 5. Вклади громадян | 1,986,243.35 | 2,747,713.69 |
| 6. Міжбанківський кредит | 400,000.00 | 0.00 |
| 7. Інші пасиви | 2,052,209.40 | 1,698,201.38 |
| 8. Прибуток | 896,726.19 | 151,420.60 |
| **УСЬОГО ПАСИВ:** | 18,019,120.89 | 17,144,600.20 |

## Звіт про фінансові результати банку

### за 1996 рік та за I—II квартали 1997 року

| № П/П | ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ | СУМИ (грн.) за 1996 рік | I, II кв. 1997 р. |
|---|---|---|---|
| 1. | Доходи, всього | 6 189 340,42 | 1 786 600,00 |
| 2. | Витрати, всього | 5 292 614,23 | 1 635 200,00 |
| 3. | Балансовий прибуток | 896 726,19 | 151 400,00 |
| 4. | Сума податків до бюджету | 49 236,51 | 0.00 |
| 5. | Прибуток, який залишається в розпорядженні банку | 847 489,68 | 151 400,00 |

### Б. Опис ділової діяльності банку

Банк здійснює банківські операції згідно з ліцензією Національного банку України № 102 від 05.12.1996 р., та діяльність з випуску та обігу цінних паперів згідно з дозволом Мінфіну України № 40 від 31.07.1992 р. і депозитарну діяльність та ведення реєстру власників іменних цінних паперів на підставі дозволів Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідно № 6-Д від 24.04.1997 р. та № 197 від 16.12.1996 р.

АКБ «Інтербанк» є членом Асоціації комерційних банків України, Української асоціації торговців цінними паперами, є засновником Української міжбанківської валютної біржі.

### В. Дані про емісію акцій

З метою підтримання високих темпів розвитку та розширення активних операцій АКБ «Інтербанк», загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про збільшення статутного фонду до 5,6 млн. грн. (протокол № 24 від 30 липня 1997 р.). Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії акцій, буде використано для розвитку мережі філій (близько 10%), збільшення обсягу активних операцій банку, таких як видача кредитів резидентам України (близько 20%), купівля-продаж державних та корпоративних цінних паперів (близько 40%), а також торгівля іноземною валютою на внутрішніх та міжнародних ринках (близько 30%).

АКБ «Інтербанк» було проведено п'ять емісій, на які видано свідоцтво Мінфіну України за № 430/1/96 від 25.09.1996 р. про реєстрацію випуску акцій у кількості 3 600 000 штук, номінальною вартістю 1 грн. на суму 3,6 млн. грн.

Емісія акцій шостого випуску здійснюється шляхом випуску простих іменних акцій кількістю 2000000 штук номінальною вартістю 1 гривня на суму 2,0 млн. грн. серії «А-6» під номерами 0000001-2000000.

У разі перевищення або недосягнення встановленого рівня передплати розмір статутного фонду визначається загальним зборами акціонерів.

Строк передплати акцій — з 01.09.1997 р. по 01.03.1998 р. включно. Випуск акцій здійснюється в паперовій формі. Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати.

Розміщення акцій проводиться банком самостійно. Власниками акцій банку можуть бути юридичні особи і громадяни. Передплата здійснюється на підставі укладеного договору-заяви. Під час передплати юридичні особи можуть сплачувати 30%, а громадяни 100% вартості акцій, про що їм видається тимчасове свідоцтво. Після повної сплати та реєстрації випуску акцій власникові видається сертифікат на загальну кількість акцій і здійснюється його реєстрація в реєстрі власників акцій банку.

Передбачуваний курс акцій: 1—2 гривні.

Власники простих іменних акцій мають право брати участь в управлінні банком. Голосування на загальних зборах акціонерів провадиться за принципом: одна акція —один голос. Оплата акцій здійснюється у гривні та нерезидентами України у вільно конвертованій валюті за офіційним курсом НБУ на день оплати.

Банк надає акціонерам пільги:

1. Придбання акцій наступних випусків за номінальною вартістю.
2. Пільгове розрахунково-касове обслуговування.

Дивіденди на акції виплачують раз на рік за рахунок чистого прибутку банку після сплати встановлених законодавством податків та інших платежів до бюджету, в строк, що не перевищує 30 днів після проведення загальних зборів акціонерів. Виплата дивідендів здійснюється шляхом їх переказу на рахунок акціонера або в касі банку за адресою: м. Київ, вул. Індустріальна, 27, або поштовим переказом за місцем проживання.

У разі відмови від випуску акцій кошти повертатимуться не пізніше 30 днів після відповідного рішення.

### Г. Чинники ризику

Приймаючи рішення про придбання акцій АКБ «Інтербанк», треба враховувати такі чинники ризику:

погіршення загальноекономічної ситуації в Україні;

зниження облікової ставки НБУ.

Для нейтралізації цих чинників банк інвестує кошти у високоліквідні цінні папери, розширює сферу послуг і розрахунків, що прийняті у міжнародній банківській практиці.

Акції банку можна придбати за адресою: м. Київ, вул. Індустріальна, 27.

**Голова правління АКБ «Інтербанк»**
**Г. Д. Бойко.**









### До відома громадськості!

АТЗТ «Энергостройсервис» звернувся до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території області.

**Поштова адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинського, 8-а.**

**Тел.(0562) 34—09—47,**

Арбітражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 5/38 «Б» про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Житомирський завод хімволокна» (262025, м. Житомир, вул. Промислова, 1/154, р/р 467172 у Корольовському відділенні Промінвестбанку в м. Житомирі, МФО 311335).

Претензії кредиторів приймає арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування оголошення.

### ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ!

Скликаються перші загальні збори ВАТ «Автотрансвторма».

**Порядок денний:**

1. Звіт правління про результати роботи з часу створення ВАТ.
2. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства шляхом викладення статуту в новій редакції.
3. Вибори ради ВАТ.
4. Вибори голови правління ВАТ.
5. Вибори ревізійної комісії ВАТ.
6. Затвердження положень ВАТ.

Збори відбудуться 30 жовтня 1997 р. за адресою: 253660, Київ, вул. Колекторна,38/40 (Харківський м-в) об 11-й годині дня.

Початок реєстрації учасників з 9.00 до 10.30.

**Довідки за тел.: (044) 563-98-19; 563-97-96.**

Роздільське державне гірничо-хімічне підприємство «Сірка» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з виробництвом, передачею і постачанням електричної енергії на території Миколаївського району Львівської області.

**Поштова адреса: 293456, м. Новий Розділ Львівської області, вул. Гірнича, 2.**
**Тел./факс (03—261) 250—24, телетайп № 234761 «Родіна».**

Загублене свідоцтво про реєстрацію акціонерного товариства закритого типу «Телеком-бізнес» № АТ-7 від 11.05.93 р., видане Мінською районною державною адміністрацією Києва, вважати недійсним.

### У номер

● *Київ*

## «Уповноважена освіта» діє

Саме таку назву має асоціація, до якої увійшли неурядові жіночі організації Києва, Ужгорода, Сімферополя, Вінниці, Черкас та Первомайська Миколаївської області.

«Уповноважена освіта» передбачає виховання особистості з дотриманням принципу «Рівні права — рівні можливості».

Пілотний курс її діє в Україні з минулого навчального року в середніх і старших класах шкіл, ліцеїв, гімназій, професійно-технічних училищ, у вищих навчальних закладах.

З цього навчального року Міністерство освіти України після чотирирічної перерви знову вводить обов'язкову середню освіту. Тому ініціатори переконані, що школа тепер, як ніколи раніше, потребує спільних зусиль усього суспільства в підтримці трансформаційних процесів в освіті.

● *Сімферополь*

## Нові перспективи Криму

Довгострокову комплексну програму соціально-економічного розвитку і перебудови Автономної Республіки Крим затверджено Кабінетом міністрів України.

Розрахована до 2010 року, вона передбачає залучення 65 млрд. гривень державних, недержавних і закордонних інвестицій в економіку регіону. Програма спрямована на створення необхідних засад для формування ефективної соціально орієнтованої економічної системи ринкового типу, яка забезпечила б високий рівень життя населення, екологічну безпеку регіону і нарощування експортного потенціалу. Програмою визначено пріоритетними заходи і проекти курортно-рекреаційного комплексу. За словами А. Франчука, Крим може і повинен приймати до восьми мільйонів курортників щороку і гарантувати їм необхідний комфорт та широкий спектр додаткових послуг.

# «Берегвідейк»: з вірою, надією і полюбовно

**Досвід**

***... Рівно півстоліття тому на загальних зборах мешканців села Великі Береги було ухвалено рішення про створення колгоспу. Того дня сто сорок селянських родин віддали все, що мали: 18 плугів і стільки ж борін, молотарку, косилку, 23 підводи, привели 16 коней і 30 волів. Віддали до колгоспу 146 гектарів власної ріллі. Уповноважені з району порадили назвати колгосп іменем Леніна. З роками до цього господарства приєдналися інші колгоспи з сусідніх Змійвки і Нового Села.***

Берегівський колгосп, як і всі з таким іменем по країні, був найбільший і найбагатший у районі. Пощастило і на керівника — 34 роки очолював господарство Тиберій Антоник. Коли здавав господарство у 1989 році молодому наступникові Андрієві Бігарію, то середня врожайність за п'ятирічку становила: зернових 42 центнери з гектара, овочів і картоплі — по 160, тютюну — 18, фруктів —75 центнерів. Молока надоювали по 3000 і більше кілограмів від корови. Багаті були: меліорували заболочений Чорний мочар, збудували триповерхову школу, газифікували села...

Ностальгія за світлим минулим. Вона відчувалася на недавніх ювілейних урочистостях. Перші колгоспники, а їх залишилося дванадцять з двохсот вісімнадцяти, згадували не роки розквіту, а перші — найважчі. Коли робили так, що і ночували в полі, і конторських було лише три чоловіка, і коли на Андрія колгоспний актив ходив до всіх іменинників додому, вітаючи їх. Тяжко жили, але дружно. І лейтмотивом виступів було: сьогодні також нелегко, і тому наша сила в згуртованості, у вірі в краще майбуття, працьовитості.

А працьовитості берегівцям не позичати. І вроджене почуття господаря. Небагато залишилося господарств, де все так добре зберігалося. В ході земельної реформи довелося, щоправда, передати сільрадам 1588 гектарів угідь. Але ж не чужому вуйкові — своїм для дбайливого користування. Навіть більше. Першими в області почали реальне, а не на папері, паювання. Саме це стало підгрунтям для створення 1991 року на базі колгоспу імені Леніна товариства пайовиків «Берегвідейк».

Хоч і назва, і підходи до господарювання нові, але проблеми, як і у всіх сільгосппідприємств будь-якої форми власності, однакові. Вирощене важко збути: картопля й яблука торішнього врожаю залежувались у сховищах, бо з сусідньої Угорщини завозили дешевші. За вже відправлену продукцію не надходять гроші. А вони так потрібні для сплати за енергоносії, закупівлі пального і запчастин. За словами голови правління «Берегвідейка» Андрія Бігарія, щоб придбати комбайн, необхідно продати цілу ферму разом з худобою.

Сьогодні в «Берегвідейку» сімсот п'ятдесят пайовиків. Із них п'ятсот шістдесят — пенсіонери. Що вони сьогодні мають, чи реальна їхня власність у товаристві, чи можуть сподіватися в майбутньому на дивіденди? Андрій Бігарій називає чотири чинники на користь колективного господарювання: постійна робота, а це нині на селі дуже важливо, гарантована оплата праці, а до неї і натуроплата (торік селяни, окрім іншого, одержали в середньому по тонні зерна), і дивіденди, а вони будуть обов'язково.

І голові правління вірять, коли він каже про це. Адже кожен і сам бачить, що робиться для економічної стабільності. Зменшилися площі під нерентабельні види сільгосппродукції, добре окуповується ідея з вирощуванням гібридної насіннєвої кукурудзи.

Керівники розуміють, що покладатися нині тільки на сільськогосподарське виробництво ризиковано. Отож мережа допоміжних промислів постійно поповнюється новими підрозділами. Є тут цегельний завод, столярний і паркетний цехи, дві пилорами, млин, олійня, три хлібопекарні, міні-молокозавод, швейний цех.

Колишній колгосп-мільйонер сьогодні рахує кожну копійку і, з огляду на це, здавалося б, мусить міцно триматися кожного клаптика землі, всього рухомого і нерухомого майна. Аж ніяк. Кожний пайовик має право відокремитися, але за умови розійтися друзями.

**Микола РІШКО.**

Закарпатська область.

### З листа



# Даєш день боротьби зі шкідником!

Пропоную ввести в Україні дні, бажано вихідні, для боротьби з колорадським жуком. Треба зробити так, щоби про такі дні знали всі, хто вирощує картоплю, і до цього часу запаслися отрутохімікатами. Необхідно також здійснювати контроль за виконанням такого актуального заходу. Вважаю, так ми зможемо скоріше розпрозитися з ненависними кожному картопляру шкідниками.

**Василь БОБРІКОВ.**

Волинська область.




# Що там, за «екватором»?

**Врожай-97**

Житомирщина здолала жнивний «екватор» у середині серпня. Підрахунки показують: зважаючи на темпи обмолоту збирання можна було б завершити якраз до Дня незалежності України. Але це, на жаль, теоретично.

— Ми розуміємо, що темпи збирання в області значно впадуть, як тільки віджнивують ті господарства й райони, де справи йдуть краще, — визнає заступник начальника облсільгоспуправління Олександр Смаглій.

Справді, контраст надто великий. На фінішну пряму вийшли господарства Попільнянського, Ружинського районів.

А от Ємільчинському за нинішніх темпів доведеться жнивувати ще довго.

Відстаючих, звичайно, братимуть на буксир. Завдання поставлено таке: перекидати техніку з господарств, які вже впоралися, туди, де для неї ще знайдеться робота.

А як справи з виконанням держконтракту? У Житомирському представництві ДАК «Хліб України» не сумніваються, що зерно буде. Тим більше, що намічене авансування своєї частини замовлення на зерно в області держава виконала на 152 відсотки. І надходить зерно досить високої, як для місцевих умов, якості. Сприяло цьому серед інших чинників і те, що господарства одержали чимало пестицидів — як безпроцентний товарний кредит.

**Олексій КАВУН.**

Житомирська область.

**На знімку: йдуть жнива в агрофірмі «Двірець» Житомирського району.**

**Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.**

### Між іншим

# Куди веде «Шлях Ілліча»?

Вождь світового пролетаріату надійно оселився на селі. Якщо вірити «Довідникові ділового партнера в агробізнесі», видрукованому торік, світле ім'я Леніна у чистому вигляді мають 140 агропідприємств. А коли сюди додати назви КСП, в яких «оспівується» шлях Ілліча, його заповіт, слово, дума та прапор, то виходить, що «живіший за всіх живих» згадується 331 раз. Майже в кожній області, окрім хіба що Львівської, Волинської, Тернопільської, існує сільгосппідприємство, що так чи інакше свідчить: не зник славетний вождь з пам'яті народної.

Ім'я Тараса Шевченка теж у аграрників на слуху. Щоправда, мають його тільки 233 колишні колгоспи. Значно чисельніший перелік сільгоспвиробництв, увічнаних прізвищами незабутніх Ленінових соратників: Калініна, Чапаєва, Дзержинського, Фрунзе, Крупської та інших, серед яких найчастіше — Кіров (105 разів).

Вітчизняним реформам на селі, які начебто тривають вже котрий рік поспіль, не заважають шість «Шляхів до комунізму», десять «Радянських Україн», два «Здобутки Жовтня». Як не дивно, новозміни торують собі шлях на хвилях комунізму, в ім'я ленінського комсомолу, осяяні зорями Кремля та більшовицькими вогнями.

— Ну то й що, — зауважить дехто,— хай би воно як називалося, аби працювало.

Вісімдесят відсотків колективних агропідприємств завершили минулий сільськогосподарський рік зі збитками. Справді, справа не лише в назві...

**Валерій ДРУЖЕНКО.**

# І наш Шевченко сяяв серед «зірок»

Збірна Росії — збірна ФІФА — 0:2 (0:0). 18 серпня. Москва. Стадіон «Лужники». 55000 глядачів. Голи: 0:1, Джоркаефф, 52, 0:2, Герреро, 78.

Росія: Овчинников (Черчесов), Никифоров (Пагаєв), Попов (Гришин), Ковтун, Онопко, Канчельскіс (Харлачов), Косолапов (Яновський), Алєнічев (Чугайнов), Веретенников, Коливанов (Тихонов), Симутенков (Черишов).

Збірна ФІФА: Субісаретта (Іспанія) (Господарек, ФРН), Вега (Швейцарія), Суарес (Мексика), Верлаат (Нідерланди), Маттеус (ФРН), Джоркаефф (Франція) (Цвейба, Росія), Герреро (Іспанія), Вінтер (Нідерланди), Папен (Франція), Абеде Пеле (Гана), Еффенберг (ФРН), Шевченко (Україна) (Безчастних, Росія).

Судді: П. Коліна, Д. Ніколетті, Д. Моцей (усі — Італія).

Цей товариський матч було присвячено 850-річчю Москви, 100-річчю російського футболу і відкриттю «Лужників» після тривалої реконструкції. Тому на стадіон приїхали Борис Єльцин і Віктор Черномирдін.

Гра почалася атаками росіян, проте незабаром підопічні Боббі Робсона і Бори Мілутиновича перехопили ініціативу. «Зірки» здебільшого атакували через швидкісного Шевченка, якого щільно і грубо намагалися стримати колишні земляки — Никифоров і Онопко. Андрію вдалося кілька разів утекти від своїх опікунів і зробити чудові передачі партнерам. Проте взяти ворота Овчинникова «зіркам» у першому таймі не вдалося.

Менше пощастило Черчесову. За порушення правил у штрафному росіян було призначено вільний удар. Герреро підкотив м'яча під «забинту» ногу Джоркаеффа, який пробив над «стінкою» під жердину. Другого гола зорганізували Еффенберг і Герреро. Перший утік від захисників, «видряпав» м'яча у Черчесова і переадресував його іспанцю. Герреро невловимим рухом переправив його в сітку осиротілих воріт.

Старання Тихонова, Черишова, Харлачова, Веретенникова, Пагаєва змінити рахунок розбивалися об грамотну оборону збірної світу. Такий матч міг би стати окрасою будь-якого свята. Адже суперники не «розкатували» договірну нічию перед глядачами, а грали в міру своїх сил і технічних можливостей. У збірної світу вони виявилися набагато вищими. І приємно, що серед «зірок» наш Шевченко не загубився. А хлопцеві лише 20 років...

**Ярослав СЕРГІЄНКО.**

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 254064.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311155.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.